

уроків хімії в класах з інклюзивним навчанням, яка надасть кожному школяру впевненість у його силах, його можливостях і рівному ставленні до кожного учня.

Література

1. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bıbık. – Kyyv : Lıtera LTD, 2018. – 160 s.
2. Лепбук — нова форма організації для розвитку пізнавальної активності учнів і розвитку їхньої самостійності. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/lepbuk-nova-forma-organizacii-dla-rozvitku-piznavalnoi-aktivnosti-ucniv-i-rozvitku-ihnoi-samostijnosti-7915.html>.
3. http://old.mon.gov.ua/images/files/0newssj/05/18/1_9-384.doc

ВІТАГЕННІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ РОЗУМОВОЇ ПРАЦІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ НА ЗАНЯТТЯХ БІОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бухальська С. Є.

КЗВО «Рівненська медична академія»

E-mail: nati_26@ukr.net

Вітагенні освітні технології («vita» – лат. життя; ген, генний – грец. genes – народжений) — це система засобів, форм і способів організації освітньої взаємодії, що забезпечують ефективне управління і реалізацію освітнього процесу, цілями якого формування і розвиток життєвого досвіду особистості [1]. Вітагенні технології — це не лише метод засвоєння нових знань, набуття умінь і навичок у медичних закладах вищої освіти, а й метод розумового розвитку, виховання розуму. Розумове виховання передбачає набування знань і формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних і творчих здібностей, вироблення культури розумової праці, виховання інтересу й потреби в розумовій діяльності, у постійному збагаченні науковими знаннями, в застосуванні їх на практиці [3, с. 206].

Найважливіша риса розвиненого розуму — спостережливість, «уміння бачити розумовими очима нашими предмет в центрі всіх

його відношень» [3, с.242]. Важливою умовою виховання активної розумової праці є зв'язок думки з її першоджерелом — навколишнім світом. Навчання стає працею там, де здатність думати розвивається на основі живого спостереження за предметами і явищами [2, с. 255].

В освітньому процесі медичних ЗВО рекомендовано використовувати прийом стартової актуалізації життєвого досвіду, що уможливорює визначати на початках стан розумового потенціалу студентів, узагальненої уяви про предмет вивчення, базових знань у межах повсякденного застосування. Дієвість даного прийому обумовлена врахуванням ключових знань студентів щодо організації освітнього процесу у медичному ЗВО визначенням мотивації до набуття життєвого досвіду в процесі вивчення біології та здобуття медичної освіти. На заняттях біології стартова актуалізація життєвого досвіду передбачає постановку проблемного питання у вигляді опису якогось життєвого явища та виконання проблемно-пошукових завдань, які побудовані на спостереженнях та спрямовані на розвиток логічного мислення. Наприклад, Що ви знаєте про вплив токсичних речовин на організм людини? Які екологічно залежні хвороби Вам відомі? Цікавим є спостереження та визначення функціональних типів реагування людей на чинники навколишнього середовища, які відображають фізичний, фізіологічний, психічний та інші стани здоров'я. Щодо адаптивних можливостей людини виділяють кілька генетично зумовлених конститутивних типів людей, а саме: «спринтер» - здатний витримувати потужні, водночас короткотривалі навантаження; характеризується значними фізіологічними реакціями у відповідь на виражені зміни довкілля. Такий тип людей має великі резервні можливості, здатний швидко мобілізуватись, водночас потребує тривалого відновлення. «Стаєр» — стійкий тип до тривалого рівномірного навантаження, проте має невисокі резервні можливості зі сталим відновленням. «Мікст» — типіз проміжними адаптивними можливостями, зокрема з оптимально-адекватним способом реагування на зміни навколишнього середовища. Безперечно, що такі набуті знання і навички стануть у нагоді в майбутній медичній практиці.

Таким чином, виховання розумової праці майбутнього

фахівця в освітньому процесі медичних ЗВО доцільно здійснювати засобами вітагенних технологій, які передбачають прагнення пізнавати і знати, виявляти допитливість, активне ставлення до явищ навколишнього середовища.

Література

1. *Волобуєва Т.* Вітагенні технології компетентнісного навчання: електронний журнал «Освіта» 2008р. / Т. Волобуєва. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/method/technol/637/>.
2. *Сухомлинський В. О.* Вибрані твори в 5-ти т. Т. 4. – К.: Радянська школа, 1976. – 640с.
3. *Ушинський К. Д.* Твори. Т. 4. – К.: Радянська школа, 1952. – 246с.

ВИКОРИСТАННЯ КРАЄЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ ВІДПОВІДНО КОНЦЕПЦІЇ НУШ

Козловська Л. П.

Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та моніторингу

E-mail: kozlovskalarusa@gmail.com

У Концепції «Нова українська школа» однією з ключових компетентностей школяра є екологічна компетентність, тобто «уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини» [1, с. 4].

У зв'язку з реаліями сучасного життя жодна людина не може стояти осторонь проблем довкілля, оскільки кожний із нас — частина природного світу. Формування екологічної компетентності учнів — безперервний процес, який здійснюється в процесі вивчення предметів не тільки природничого циклу і зазвичай має інтегрований формат. [4, с.2]

Дієвою формою інтеграції шкільних предметів, формування екологічної компетентності, зв'язку з життям, посилення діяльнійшої основи змісту є краєзнавчий принцип навчання.